

27 יוני 2022

כ"ח בסיוון ה'תשפ"ב

פרוטוקול הוועדה למאבק בנגע הסמים המסוכנים, ועדה מס' - 01/2022

נושא הוועדה: סיגריות אלקטרוניות

להלן פרוטוקול הוועדה סטטוטורית למאבק בנגע הסמים המסוכנים. הוועדה התקיימה ביום ב, כ"ח בסיוון ה'תשפ"ב 27.6.2022 באמצעות אפליקציית ZOOM.

השתתפו באמצעות אפליקציית ZOOM

- מר מני אזולאי – יו"ר מהות ויו"ר הוועדה למאבק בנגע הסמים המסוכנים
- גב' סימונה מורלי - מנכ"לית מהות הרשות לחוסן וביטחון קהילתי - מזכירת הוועדה
- מר רנה ארפי –נציג ציבור
- גב' קוני טובול – חברת מועצה
- מר יצחק ווקנין – פקיד עירייה
- מר רמי לב - פקיד עירייה
- גב' יובל סופר – נציגת מועצת הנוער
- גב' ליטל ביטון - מנהלת הדרכה וניהול ידע- מהות
- גב' בריז'יט דוקהן - ר' תחום חינוך מניעה והסברה- מהות
- גב' טלי קלינגר - רכזת משא"ן וטו"ש- מהות
- גב' ילנה דריגה – ר' תחום חוסן קהילתי- מהות
- גב' גילית אבטליון - מנהלת המרכז להורות משמעותית- מהות
- גב' מזל שלתיאל – מנהלת תחום קידום נוער
- מר עופר צבאן - נציג ציבור
- גב' איריס מרציאנו- מנהלת אשפוזית דולפין מהות
- מר שחר כחלון –רכז מניעה ורשת ביטחון – מהות
- מר מוטי כהן – רכז מגזר חרדי- מהות
- מר רותם מגיד' – מנהל תוכנית מוגנות - מהות
- מר יוסי בוקובזה – רכז שירות אזרחי - מהות
- מר חי מורסיאנו - מיישם ומטמיע מערכות מידע - מהות
- גב' ירדנה להב - מדריכת שפ"י ממלכתי מחוז דרום
- מר אלי מלול – ס' מפקד תחנת אשדוד

- גב' שלי אגם – יו"ר מועצת הנוער
- גב' תמר סבאג – נציגת מועצת הנוער

- מר שלומי רביבו – מנהל יזהר
- גב' מילנה בן שמחון – אגף רווחה, הגיעה במקום יעל כהן

זומנו אך לא מחויבים

- גב' ליז לבנה – מנהלת מרכז שוהם אשדוד – **נמצאת ביום לימודים**
- חני כהן- מנחת שפ"י מחוז דרום חמ"ד – **נמצאת בטיול**
- מר נתן גרינברג - ר' תחום עולים- מהות – **חו"ל**
- גב' אורטל בראל – עוזרת מקצועית למנכ"לית מהות – **העדרות מאושרת**
- גב' קסם ביטוניה – רכזת פרויקטים – **העדרות מאושרת**
- מר אילן שושן – מת"ח - **נעדר עקב דיון דחוף**
- מר שאולי דהן – רכז משאלה חווייתית - **נמצא בחופש**
- יעל כהן – מנהלת אגף רווחה - (הגיעה במקומה הגב' מילנה בן שמחון)
- עמוס ישי – מנהל מחוז דרום, הרשות החדשה - **בשל אילוצים קודמים ומחויבות**
- חנה – מנהלת מרחב הרשות החדשה - **בשל התראה קצרה לא תוכל להצטרף**

נעדרו

- ד"ר אפרת אוחיון – נציגת ציבור – **העדרות בשל מחויבות קודמות בעבודה**
- מר מאיר אברג'יל – חבר מועצה
- מר אפרים וובר – חבר מועצה - **אישר הגעה אך לא הגיע**
- גב' אסיה חנקין – נציגת ציבור
- מר רפי אוליאל – חבר נציג ציבור – **עדכן שלא יוכל לקחת חלק בוועדה**
- גב' שרית ביסמוט – פקידת עירייה - **עדכנה שלא תוכל לקחת חלק בוועדה**

פתיחה:

הרב מני אזולאי יו"ר מהות בירך את הנוכחים וביקש מסימונה מורלי מנכ"לית מהות להציג את הנושא בהרחבה.

גב' סימונה מורלי – מנכ"לית מהות ומזכירת הועדה:

פתחה את הוועדה בהצגת נושא העישון בכללותו, עישון הוא גורם למוות מספר אחד בעולם שניתן למניעה, ובכל שנה מתים 8,000 בני אדם מעישון. עישון גורם למחלות רבות, בהן מחלות סרטן שונות, מחלות לב וכלי דם, מחלות ריאה ודרכי נשימה, מתח נפשי, ירידה בפוריות אצל גברים ונשים, הזדקנות מוקדמת ופגיעה בכושר הגופני. העישון מקצר את חייו של המעשן בממוצע 11 שנים.

הוסיפה כי הארגון העולמי קבע כי עישון הינו גורם המוות בטרם עת מספר 1 בעולם הניתן למניעה, וכי אין רמה בטוחה של עישון – כל חשיפה פוגעת בבריאות.

השימוש במוצרי העישון משתרע במהלך גיל ההתבגרות, עם השנים הגיל הולך ופוחת. לפי מחקר בארה"ב 90 אחוז עד גיל 18 התנסו בעישון.

הוסיפה שחשיפה לניקוטין בגיל בו המוח עדיין מתפתח עלולה לפגוע בתפקודים קוגניטיביים, פגיעה ביכולת למידה וזכרון, הפרעות קשב ולמידה, אימפולסיביות, הפרעות במצבי הרוח.

לפי נתונים מתוך סקר של שירה כסלו "מנכלית המיזם למיגור העישון" בוצע סקר בקרב בני הנוער: עישון בישראל, הרגלי עישון בקרב בני נוער, צעירים ומבוגרים, מגזר יהודי אשר נערך ב – מאי 2021.

מגילאי 10 – 24 אלו טווח הגילאים שהצטרפו לרוב למעגל המעשנים בתקופה זו.

בהמשך לסקר של שירה כסלו, סימונה הציגה בפנינו שקופית בנושא התנסות במוצרי עישון בגילאי 15-17 בשלוש השנים האחרונות. בתוצאות מופיע עלייה של שימוש בסיגריות אלקטרוניות בשנים 2019 – 2021 בעלייה של כמעט 6 אחוזים, בסיגריות הרגילות משנת 2019-2021 עלייה של 3 אחוזים.

סימונה סיכמה במשפט "אותה הגברת בשינוי אדרת" סיגריה שווה סיגריה אלקטרונית, לדבריה הנזקים של סיגריה אלקטרונית שווה לנזקים של סיגריה רגילה ואף יותר.

גב' בריז'יט דוקהן - ר' תחום חינוך מניעה והסברה

לדבריה "נרגשת ומתרגשת להציג בפני כולם נושא כל כך חשוב, ומברכת את הרב מני על נוכחותו בוועדה כה חשובה". פתחה בכך שאין הבדל בין סיגריה רגילה לסיגריה אלקטרונית ובהמשך המצגת נבין שאכן הסיגריה האלקטרונית מזיקה יותר.

עוד הוסיפה שסיגריה אלקטרונית הינה מכשיר אידיי אלקטרוני, המשמש לצריכה של ניקוטין (ניקוטין חומר פעיל מספר אחד בסיגריה, הינו חומר ריסוס למקקים) או חומרים פעילים אחרים בדרך המדמה עישון. במקור סיגריה אלקטרונית הומצאה כתחליף לסיגריה הרגילה. הסיגריה האלקטרונית פועלת באמצעות סוללה חשמלית וסליל שיוצרים מעגל חשמלי המופעל ברגע השאיפה מהסיגריה או באמצעות כפתור הפעלה.

בסיגריה האלקטרונית ישנם חומרים ממכרים שהינם מסרטנים, לדוגמא החומרים הנמצאים בסיגריה אלקטרונית: פור מאל דהיד – הינו חומר לחיטוי מרפאות ולחיטוי קרקע בשדות החקלאות, טולו אן – חומר כימי ארומטי חסר צבע ובעל ריח חריף, אצטאלדהיד – הוא תוצר של חמצן של אתנול הנמצא גם באלכוהול. אקרולין – חומר המטשטש את ריח ואת הצבע. ניטרוזמינים – הינו חומר נתן הרעיל ליונקים ולחולדות ולבני אדם. מתכות כבדות – חומרים ממתכות כבדות.

עוד באותו נושא ציינה את עלויות מחירי הסיגריה האלקטרונית, המחירים נעים בין 30 -2000 ש"ח, עלות נוזל הינו 50 – 200 ש"ח. 200 שאיפות מסיגריה אלקטרונית שווה ל - 10 חפיסות סיגריות, כאשר בכל חפיסה יש 20 סיגריות. ההבדל בין הסיגריה האלקטרונית לבין סיגריה רגילה בסיגריה רגילה המעשנים מתרגלים לטקס (החזקת והוצאת הסיגריה) בסיגריה האלקטרונית אין טקס ואין מעקב על מספר השאיפות.

לטענתה חשיפה לניקוטין בגיל ההתבגרות בו המוח נמצא בשלבי התפתחות עלולה ליצור שינויים במבנה המוח, משפיע על הלמידה, הזיכרון והקשב, עלולה לגרום להפרעות במצבי רוח והפחתה שליטה בדחפים.

הסיגריה האלקטרונית פוגעת על מערכת הנשימה, מערכת הלב וכלי הדם. בנוסף סכנה לחימום יתר של המוצר על להתפוצצות, שעלולה לגרום לכוויות חמורות.

בנוסף הציגה בפנינו סקר של שירה כסלו שמציג השוואה בהתנסות בסיגריות וטבק לגלגול אל מול סיגריות אלקטרוניות לבני 15-17 בשנים 2018-2021, אנו רואים מקפצה משנת 2018 לשנת 2021 בשימוש לסיגריות אלקטרוניות וירידה בהתנסות בסיגריות לגלגול. למעשנים הרבה יותר נוח לעשן סיגריה אלקטרונית כיוון שבסיגריה אין לה טעם ואין ריח וניתן לעשן אותה במקומות ציבוריים.

הוצג בפנינו סרטון מערוץ 10, מדובר על 12 חומרים מסוכנים ומסרטנים שנמצאים בסיגריה האלקטרונית, החומר המרכזי הינו פורמלין (משתמשים בו לשימור גופות) שנמצא בכמות פי 15 מאשר

סיגריה רגילה. בשנת 2009 אסר משרד הבריאות הישראלי ייבוא שיווק והפצה של סיגריות אלקטרוניות.

באותו נושא הציגה בפנינו רעיונות לדרכי טיפול בתופעה אשר חלקם כבר מבוצעים היום: בית ספר והרשות המקומית - לאסור עישון בבתי ספר על פי חוזה מנכ"ל ופעולות חינוך והסברה במסגרת "כישורי חיים". פיקוח ואכיפה על נקודות המכירה ופיקוח על איסור עישון במקומות ציבוריים. הורים - בנוסף לתת הסברה ולמידה גיבוש עמדה אישי ויחסי להורים בנושא הסיגריה האלקטרונית. מדינה - איסור פרסום, איסור מכירה לקטינים, איסור הצגה בחנויות, חובת חפיסות אחידות, מיסוי, איסור עישון במקומות ציבוריים, איסור טעמים, צמצום נקודות המכירה, איסור שיווק מוחלט. לבקשתה להוציא דף הסברה ופרסום כל מה שהוצג פה להכיר מהי סיגריה אלקטרונית והשלכותיה.

סבב התייחסות:

גב' יובל סופר – נציגת מועצת הנוער

לדבריה בני הנוער נדרשים לעבור הרצאות בנושא (כמו שהוצג כיום), שתהיה מודעות בנושא ויוכלו לקבל את ההחלטה הנכונה.

גב' תמר סבאג – נציגת מועצת הנוער

לטענתה הנוער פחות או יותר כן מודע לסכנות העישון, צריך להסתכל על הנושא בצורה רחבה יותר ולא להציג לנוער רק את סכנות העישון כיוון שזה פחות מדבר אליהם ולכן כדאי לעשות סדנאות לבני הנוער כך כל נער/ה יקבל את התוכן בנושא ויוכל לקבל את ההחלטה הנכונה עבורו.

גב' שלי אגם – יו"ר מועצת הנוער

מתחברת לדבריה של תמר ויובל, לדבריה חשוב מאוד לשים דגש על נושא הבחירה, הוסיפה כי שיחות אישיות והנגשה של המידע מול הנוער בגובה העינים יכול לתת מענה. ובהזדמנות זו רוצה לברך על שיתוף הפעולה עם מהות ומאחלת להמשך שת"פ כאלה ואחרים.

גב' מזל שלתיאל – מנהלת תחום קידום נוער

בירכה את מועצת הנוער, המוערבות של הנוער שמה אותנו במקום של למידה ואזן קשובה לבני הנוער. תופעת העישון הינה תופעה מדאיגה, המוני בני נוער מעשנים בפארסיה ובמקומות ציבוריים ללא מסתור. מציעה למועצת הנוער לקחת את התכנים שהוצגו בוועדה ולהנגיש במעגלים שונים של בני נוער, זוהי צריכה להיות חשיפה חובה ולא רשות לכלל בני הנוער.

מר אלי אלול – ס' מפקד תחנת אשדוד

לדבריו התוכן שהוצג היום חידש המון בנושא, עוד הוסיף שאין איסור על מכירת סיגריה אלקטרונית, ולכן אין אכיפה מניעתית, סיכם בכך שההרצאה הייתה מאוד מעניינת ואפילו מפחידה והנוער מחויב לקבל את המידע. אלי ציין כי יעביר את הנושא לקצין הנוער וצוותו, יש חשיבות להתערבות ושיתוף בנושא. כמו כן חשוב מאוד מתן הדרכה והסברה בנושא.

גב' ירדנה להב - מנחת שפ"י ממלכתי מחוז דרום

השימוש בסיגריות אלקטרוניות בבני נוער ביסודי (חד פעמיות) הינה תופעה שהתפשטה מאוד בעיר, קניית הסיגריה האלקטרונית מאוד נגישה, מחיר זול ואין מניעה. ציינה כי מסכימה עם דבריה של בריגיט נדרש להכין נייר עמדה להורים. עוד הוסיפה כי מודעות לצד אכיפה זה המתכון למיגור התופעה.

גב' גילית אבטליון - מנהלת המרכז להורות משמעותית

ציינה כי אין ספק שגם ההורים חייבים להיות מודעים ולכן נדרש להוציא פרסום בשלטי חולצות לדוגמא עם המשפט: "האם היית מאפשר לילדך לשתות נוזל כלים בריח תות? אז למה סיגריה אלקטרונית כן?" לטענתה נדרש להוציא נייר עמדה להורים בנושא ולא להתעלם מהשימוש לרעה וההשלכות.

מר יוסי בוקובזה – מדריך במגזר החרדי

הציג את עצמו ותפקידו במהות, לדבריו השימוש בסיגריות אלקטרוניות וגם בסיגריות רגילות הינו חמור, לדבריו לא נדרש לבצע השוואה בין סיגריות אלקטרוניות לרגילות שהרי רגילות מסוכנות יותר ועלול לנוער לגרום לחשוב שכדאי לעשן סיגריות רגילות. הוסיף שבסיגריות אלקטרוניות ישנם יתרונות על פי סיגריות רגילות: 1. בסיגריה אלקטרונית אתה לא חייב לסיים סיגריה. 2. ישנם מחקרים שמראים שלא נמצא עישון פאסיבי בסיגריה אלקטרונית. ולסיכום לנוער מסוכן 2 סוגי הסיגריות, זה יכול לגרור עוד התמכרויות.

גב' ילנה דריגה – ר' תחום חוסן קהילתי

לדבריה כיום מציגים לנו שימוש סיגריה אלקטרונית לא כמזיק, אלא כ"ממתק" עם ריח טוב וכך מטשטשים להורים את הסכנות בסיגריה האלקטרונית. מסכימה עם דבריה של גילית שאכן רצוי לפרסם בשלטי חוצות את האיסור בשימוש בסיגריות אלקטרוניות. בראש ובראשונה להכין נייר עמדה להורים, למודעות והסברה, שכן המילה שלנו כאנשי מקצוע לא תופסת כל עוד ההורים אינם מודעים לתופעה.

גב' בריז'יט דוקהן - ר' תחום חינוך מניעה והסברה

הוסיפה ש"היתרונות" שכביכול מוצגים בסיגריה האלקטרונית הם אלו שמטעים את בני הנוער וההורים לדוגמא: שאין ריח ואין עשן מסביב לעומת סיגריה רגילה. הוועדה היום מאוד חשובה, פותחת ומעלה את הנושא לסדר היום. חשוב להנגיש את המידע להורים ולבני נוער.

גב' יובל סופר – יו"ר מועצת הנוער

הוסיפה שצריך לחדד את ההסברה להורים, ההחלטה הינה בסופו של דבר של ההורים והמלצתה לעשות ערב הסברה הורים עם ילדים יחדיו.

גב' קוני טובול – חברת מועצה

פתחה בכך כי הסיגריה האלקטרונית נושא מרתק, הופתעה מגיל תחילת השימוש בסיגריות האלקטרוניות (כיתה ג) ולכן יש מקום לחדד את הנושא להורים, המלצתה להסברה לנוער לפתוח את

המעבדות הכימיות בבתי הספר ולהראות פיזית לתלמידים את החומרים הרעילים הנמצאים בסיגריה האלקטרונית.
סיכמה בברכות על וועדה מועילה זו.

מר רותם מגידי – מנהל תוכנית מוגנות

לדבריו כמנהל בתחום המוגנות כל מנהלי בית הספר הציפו את נושא העישון בסיגריות האלקטרוניות, תופעת העישון מאוד רחבה בתוך בתי הספר ומחוצה לו. רותם הודה לבריג'יט על הרצאה כה מעניינת עוד ציין כי כלל ההצעות מהנוכחים רק מחזקים את הרצון להמשיך ולעסוק במניעה ובמיגור התופעה.

מר רנה ארפי – נציג ציבור

לדבריו של רנה סיגריה רגילה צריכה להיות זהה מבחינת האיסור לסיגריה אלקטרונית בשטח ציבורי.

סיכום והחלטות:

סיום והחלטות הוועדה ניתנו ע"י יו"ר מהות ויו"ר הוועדה הסטטוטורית הרב מני אזולאי וגב' סימונה מורלי- מנכ"לית מהות ומזכירת הוועדה.

תחילה פתחו בדברי תודה לעוסקים, אלו שפעלו רבות למען הצלחת יום זה: **גב' בריג'יט דוקהן – ר' תחום חינוך, מניעה והסברה, שנתנה סקירה מעמיקה ומקצועית על הנושא. תודה לגב' ליטל ביטון – מנהלת הדרכה וניהול ידע אשר עמלה על ניהול הוועדה ובירכה בקיץ בטוח לכולם.**

להלן ההחלטות:

מס"ד	החלטות	אחריות ביצוע
1	הכנת דף מידע להורה – הסכנות וההשלכות בשימוש בסיגריות אלקטרוניות	מנהלת המרכז להורות משמעותית – מהות בשת"פ ר' תחום חינוך מניעה והסברה - מהות

מס"ד	החלטות	אחריות ביצוע
2	הכשרת מנחות הורים ואנשי מקצוע בנושא סיגריות אלקטרוניות	מנהלת המרכז להורות משמעותית – מהות בשת"פ ר' תחום חינוך מניעה והסברה - מהות
3	הסברה לעסקים + אכיפה בנושא איסור מכירה לקטינים סיגריות אלקטרוניות והגברת המודעות לעסקים	אכיפה, שיטור עירוני, משטרת ישראל
4	אכיפה על עישון במקומות ציבוריים	אכיפה, שיטור עירוני, משטרת ישראל
מס"ד	החלטות	אחריות ביצוע
5	הסברה לבני נוער – בנושא עישון ובפרט התמקדות בנושא סיגריות אלקטרוניות	ר' תחום חינוך מניעה והסברה – מהות + אירית גלזר – רכזת רשתות חברתיות וסושיאל מדיה
6	הרצאות מידע או מעגלי שיח הורים וילדים בנושא.	מנהלת המרכז להורות משמעותית – מהות ר' תחום חינוך מניעה והסברה - מהות

הגב' סימונה מורלי

מזכירת הוועדה

מנכ"לית מהות- הרשות העירונית לביטחון וחוסן קהילתי

מר מני אזולאי

יו"ר הוועדה

יו"ר מהות- הרשות העירונית לביטחון וחוסן קהילתי

